

ΕΥΤΥΧΙΑ ΓΙΑΝΝΑΚΗ

Βάζω μεγεθυντικό φακό, όπως ο ντετέκτιβ, όχι σε ένα στοιχείο, αλλά σε μια κοινωνική συνθήκη

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ
ΧΑΡΙΤΙΝΗ ΜΑΛΙΣΣΟΒΑ

«Πόλη στο φως», ο τίτλος του νέου σας βιβλίου, που ολοκληρώνει την Τριλογία της Αθήνας...

Πρόκειται για το βιβλίο που κορυφώνει την αστυνομική τριλογία της Αθήνας και δεν θα υπήρχε, αν δεν υπήρχε το φως και το σκοτάδι της πόλης. Εννοώ ότι η πόλη που λειτουργεί βεβαίως ως μικρογραφία της χώρας, αποτελεί τον πρωταγωνιστή σε αυτές τις ιστορίες. Η αστυνομική αφήγηση και οι χαρακτήρες δομούνται με τρόπο που τους επιτρέπει να καθρεφτίσουν την πόλη σε πτώση, τον άνθρωπο σε πτώση, εστιάζοντας τόσο στο κοινωνικό σκόλιο, όσο και στη μελέτη του ψυχολογικού βάθους των ηρώων. Η πλοκή που χρησιμοποιείται σε πρώτο επίπεδο για να κρατήσει αμείωτο το ενδιαφέρον του αναγνώστη από σελίδα σε σελίδα, δεν είναι παρά το κλειδί με το οποίο θα μπορέσει να κοιτάξει τους δικούς του φόβους, τα λάθη ή τις παραλείψεις του παρελθόντος, τη δικιά του θέση μέσα σε έναν κόσμο όπου τίποτα δεν είναι δεδομένο. Στόχος της τριλογίας δεν είναι να παίξει απλώς με το σασπένς και το μυαλό του αναγνώστη μόνο σε επίπεδο γρίφου, αλλά κυρίως να τον προβληματίσει και να δοκιμάσει την αντοχή και τα όρια του τρόπου σκέψης του.

Οι ιστορίες δεν αποτελούν συνέχεια, διαβάζονται ανεξάρτητα, ωστόσο αποτελούν συνέχεια του ήρωα και αστυνομικού Χάρη Κόκκινου. Την Τριλογία της Αθήνας τη συνεχίζει η προσωπική ιστορία του πρωταγωνιστή της, του Αστυνόμου Χάρη Κόκκινου, τον οποίο συναντάμε σε μια δύσκολη συγκυρία, σε ένα σημείο καμπής που ξεκινάει με το πρώτο βιβλίο της σειράς «Στο Πίσω Κάθισμα» (Ίκαρος, 2016), συνεχίζεται με τις «Αλκυονίδες Μέρρες» (Ίκαρος, 2017) και ολοκληρώνεται με την «Πόλη στο φως» (Ίκαρος, 2018). Τα τρία βιβλία διαβάζονται ανεξάρτητα, δεδομένου ότι σε καθένα ολοκληρώνεται η επίλυση μιας αστυνομικής υπόθεσης, η εξιχνίαση ενός ή περισσοτέρων φόνων. Στην πραγματικότητα όμως, επειδή δεν πρόκειται για μια Τριλογία κατ' όνομα, αλλά για μια πρισματική κατασκευή που τα μέρη συνθέτουν ένα διαφορετικό όλον και το καθένα φωτίζει τα άλλα δύο διαφορετικά, ανάλογα με τη σειρά που διαβάζονται, θα έλεγα ότι αποτελούν μια ενότητα και αν κανείς θέλει να προσομοιώσει τη συνθήκη μέσα στην οποία κινείται ο Αστυνόμος Κόκκινος, τότε ίσως πρέπει να τα διαβάσει με τη σειρά.

Με την Πόλη στο φως έχετε ήδη καθιερωθεί ως συγγραφέας αστυνομικής λογοτεχνίας. Θα συνεχίσετε στο ίδιο είδος; Ίσως είναι νωρίς να μιλάμε για καθιέρωση. Η Άγκαθα Κρίστι, η βασίλισσα της αστυνομικής λογοτεχνίας και του μυστηρίου, έλεγε πως ο χρόνος είναι ο καλύτερος δολοφόνος. Και μεταξύ άλλων εξαφανίζει όχι μόνο εμάς, αλλά και όσα φτιάχνουμε. Ορισμένα έργα μας, για συγκεκριμένους λόγους ή από συγκυρίες θα μείνουν όρθια, σε αντίθεση με εμάς. Αυτό όμως μόνο ο χρόνος μπορεί να το δείξει και μέχρι να το δείξει, αν το δείξει, σκέφτομαι ότι

Η Εutyhia Γιαννάκη γεννήθηκε και μεγάλωσε στην Αθήνα. Σπούδασε πληροφορική, μουσική τεχνολογία και επικοινωνία και εργάστηκε για αρκετά χρόνια στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Έχει εκδώσει, με ψευδώνυμο, ένα ακόμη μυθιστόρημα με τον τίτλο Χάρντοκ (Ωκεανίδα, 2000) που μεταφέρθηκε στον κινηματογράφο. Με το μυθιστόρημα Πόλη στο φως, για το οποίο κι έγινε η συνέντευξη που ακολουθεί, ολοκληρώνεται η Τριλογία της Αθήνας, με ήρωα τον Αστυνόμο Χάρη Κόκκινου (Στο πίσω κάθισμα / Ίκαρος, 2016 & Αλκυονίδες μέρες Ίκαρος, 2017). Το πρώτο βιβλίο «Στο πίσω κάθισμα» απέσπασε το βραβείο Public καλύτερου ελληνικού μυθιστορήματος 2017. Η Εutyhia Γιαννάκη θα βρισκεται στο Public Βόθου την Τρίτη 16 Οκτωβρίου, στις 7 το απόγευμα, όπου και θα συνεχίσουμε τη συζήτησή μας παρέα με το αναγνωστικό κοινό της πόλης μας.

«Η Άγκαθα Κρίστι έλεγε πως ο χρόνος είναι ο καλύτερος δολοφόνος. Και μεταξύ άλλων εξαφανίζει όχι μόνο εμάς, αλλά και όσα φτιάχνουμε. Ορισμένα έργα μας θα μείνουν όρθια, σε αντίθεση με εμάς. Αυτό όμως μόνο ο χρόνος μπορεί να το δείξει...»

θα συνεχίσω στο συγκεκριμένο είδος θεωρώντας ότι τα όριά του είναι ρευστά και ότι στις μέρες μας τείνει να μετατραπεί στη μεγάλη κοινωνική λογοτεχνία της εποχής. Σε αυτή την κοινωνική ή τη βαθύτερη ψυχολογική ματιά στην αστυνομική αφήγηση εξακολουθώ να δουλεύω.

Η αστυνομική λογοτεχνία κατακτά όλο και περισσότερο έδαφος τα τελευταία χρόνια και σε ελληνικό επίπεδο. Τι είναι αυτό που την έχει κάνει πιο αγαπητή στο ελληνικό κοινό;

Κάποιοι ισχυρίζονται ότι η επιτυχία της αστυνομικής λογοτεχνίας, πέρα από τη δομή, το σασπένς, την έκπληξη, το παιχνίδι με τους μύχιους φόβους, προκύπτει επειδή καταφέρνει να βάλει σε τάξη το χάος. Μέσα από μια δομημένη αφήγηση, επιχειρεί να δώσει απαντήσεις, να εξηγήσει την ασάφεια ενός κόσμου που μοιά-

ζει όλο και πιο ρευστός. Η άποψή μου βεβαίως είναι ότι κάνει ακριβώς το αντίθετο. Μέσα από ένα δομημένο σχήμα κανονικότητας, αρχής, μέσης, τέλους, που ίσως λείπει από πολλές άλλες αφηγήσεις, δηλαδή μέσα από ένα εύληπτο σχήμα, φέρνει τον αναγνώστη πιο κοντά στους μύχιους φόβους του και μέσα από μια συνθήκη αναγνωστικής ασφάλειας τον οδηγεί στις παρυφές του παραλόγου της ύπαρξης. Γι' αυτό κατά την άποψή μου γίνεται όλο και πιο αγαπητή τόσο στο παγκόσμιο, όσο και στο ελληνικό αναγνωστικό κοινό.

Ποια σχολή αστυνομικών μυθιστορημάτων προτιμάτε, διαβάζετε και ακολουθείτε;

Διαβάζω ό,τι πέφτει στα χέρια μου. Δεν είμαι λάτρης μιας σχολής ή ενός μόνο συγγραφέα. Η μόνη, αν θέλετε, ιδιοτροπία μου, όσον αφορά στις προτιμήσεις μου, είναι η γλώσσα. Και

όπως λένε ότι το στυλ είναι ο άνθρωπος, έτσι και το στυλ, το ύφος της γλώσσας, είναι ο συγγραφέας. Επειδή η αστυνομική λογοτεχνία έχει για χρόνια ταλαισιεί από την πρόχειρη ή γρήγορη γραφή που υπαγόρευε το εύπεπτο, λαϊκό ανάγνωσμα που υπηρέτησε, υπάρχει ακόμη και στις μέρες μας μια μεγάλη μερίδα της παραγωγής που εξακολουθεί να θεωρεί ότι με έναν ικανοποιητικό γρίφο έχει αυτόματως ένα έργο αστυνομικής λογοτεχνίας. Εστιάζει δηλαδή στην αστυνομική πλοκή και ξεχνάει τη λογοτεχνία. Σε αυτές τις περιπτώσεις, σε αυτό που θα βάφτιζα μεγάλη σχολή της ευκολίας ή της προχειρότητας, μάλλον θα κλείσω το βιβλίο.

Το έγκλημα και η διερεύνησή του από τον συγγραφέα απαιτούν γνώσεις ειδικών. Έχετε δικούς σας «συνηγότες»;

Η πειστικότητα των ιστοριών απαιτεί σχετική έρευνα, χωρίς ωστόσο η αφήγηση τελικά να εγκλωβίζεται στην πιστότητα της περιγραφής των μεθόδων ή της γραφειοκρατίας που απασχολεί την αστυνομία. Η έρευνα σε κάθε περίπτωση γίνεται είτε μέσω διαδικτύου, όπου ευτυχώς μπορεί κανείς πολύ γρήγορα να ενημερωθεί, να διαβάσει μελέτες και να αναζητήσει σχετική βιβλιογραφία, είτε σε επικοινωνία με επιστήμονες ή αρμόδιους φορείς. Ο στόχος του λογοτεχνικού έργου όμως τελικά είναι να υπερβεί τη διαδικασία κι έτσι οι διαδικασίες προσαρμόζονται σε κάθε περίπτωση στις ανάγκες της αφήγησης μέσα σε ένα πειστικό πλαίσιο.

Η τριλογία της Αθήνας έχει ήδη αγαπηθεί και από το νεανικό αναγνωστικό κοινό, που δύσκολα προσεγγίζει τη λογοτεχνία. Τι συναισθήματα σας δημιουργεί αυτό;

Για να είμαι ειλικρινής δεν βλέπω ηλικία στους αναγνώστες, ούτε έχω στο μυαλό μου μια συγκεκριμένη ηλικιακή ομάδα όταν γράφω. Νομίζω άλλωστε ότι η αναγνωστική ηλικία του καθενός είναι διαφορετική από την πραγματική του ηλικία και εξαρτάται από τις αναγνωστικές αναφορές του και την ενσασχόλησή του με τη λογοτεχνία και την τέχνη γενικά. Θα έλεγα όμως ότι με ενδιαφέρει τα βιβλία μου να έχουν κάτι να πουν τόσο στον άνθρωπο που θα διαβάσει ένα βιβλίο τον χρόνο, όσο και σε κάποιον που είναι συστηματικός αναγνώστης. Αν το πετυχαίνω αυτό, τότε είμαι πολύ χαρούμενη.

Το πρώτο βιβλίο της τριλογίας «Στο πίσω κάθισμα» έχει τιμηθεί με το βραβείο καλύτερου μυθιστορήματος το 2017, ενώ για το δεύτερο με τίτλο «Αλκυονίδες μέρες» ο Βασίλης Βασιλικός έχει πει ότι είναι ένα από τα καλύτερα βιβλία που έχουν γραφτεί για την κρίση. Πόσο σας ενδιαφέρει να μείνουν ως κλασικά δείγματα κλασικής αστυνομικής λογοτεχνίας τα βιβλία σας; Με ενδιαφέρει να προχωρώ, να πειραματίζομαι, να αναζητώ τον εαυτό μου και ερμηνείες του κόσμου από έργο σε έργο, να βάζω τον μεγεθυντικό φακό, όπως κάνει ένας ντετέκτιβ, όχι πάνω σε ένα στοιχείο, αλλά σε μια κοινωνική συνθήκη, σε μια συγκυρία και στον ρευστό εαυτό μας. Αν στο μέλλον αυτή η διαδρομή που ακολουθώ θα έχει κάποιο νόημα για τους αναγνώστες ή τους ομότεκτους μου μένει να αποδειχθεί. Σε κάθε περίπτωση, ακόμη κι αν ο χρόνος δεν αποδειχθεί ο καλύτερος δολοφόνος σε αυτή την περίπτωση, τότε μου αρκεί ότι δεν θα είμαι εδώ για να το μάθω.